

"Vår ære og vår makt".

Den husmannsmentalitet som NS legger for dagen overfor det tyske herrefolket er ganske bemerkelsesverdig. Når det f.eks. gjelder et så centralt spørsmål som vår flåte og vår skipsfarts fremtid, kan det være av interesse å se på hvilken rolle vi etter quislingenes mening skulle kunne gjøre oss håp om i et fremtidig tysk "storrom". En artikkel i "N.S. Månedsskrift" for oktober er i så måte ganske lærerik.

Den første oppsiktsvekkende opplysning er at "gjenreisningsplanene kan idag ikke baseres på at vi får den gamle norske handelsflåten eller noen del av denne tilbake". Desverre får vi ingen redegjørelse for bakgrunnen for dette pessimistiske synet. I tilfelle av tysk seir over vestmaktene måtte vel den norske flåte kunne utleveres til NS og hirdmarinen?

Det andre punkt av interesse er at vi ikke kan gjøre regning med noen nybygging i utlandet. Allerede disse to punkter skulle man tro ville bringe quislingene litt stoff til ettertanke. Det innrømmes da også at reisingen av en ny norsk skipsbyggingsindustri "krever lang tid og omhyggelig forberedelse."

Nå skulle man tro at verre kunne det ikke bli: vi skulle ha mistet hele vår handelsflåte og være henvist til å reise en helt ny skipsbyggingsindustri her hjemme for i en fjern fremtid å begynne fra grunnen igjen.

Men nei. Når vi, eller vel nærmest våre etterkommere, med megen møyne har bygd opp en flåte igjen, kommer såmenn "spørsmålet om Norge selv får høve til å bestemme over flåtens skjebne". Som et trøstens ord kommer endelig at: "Det er jo også et av nasjonalsosialismens grunnprinsipper at det skal herske frihet under ansvar og at arbeidet fordeles etter kvalifikasjoner."

Bedre kan det ikke sies!

Det er dem som hevder at det blandt alle kjeltringene og psykopatene i NS også finnes enkelte idealister. Disse idealistene må i alle fall være folk som ikke har satt seg inn i spørsmålet om vår fremtid som skipsfartsnasjon under tysk styre.

Marsjen mot Rom. Mens de allierte frihetsarmeer støttet av det italienske folk, er på marsj mot Rom, har restene av det oppløste fascistiske parti feiret 20-årsdagen for musse marsj mot Rom. "Historien vil til alle tider fortelle hvordan il duce løftet Italia fra avgrunnen og ledet det mot høyden", heter det i talen for dagen. Med den seirende fasisme som bar krigens program i sitt banner, var grunnlaget lagt for den verdensbrand vi nå gjennomlever. Fasismen ble ikke et indre alliggende for de land som bekjente seg til den. Opprøret i Spanien var den tyske og italienske fasismes verk. Den ariske rases beskytter førte de ikke ariske marokkanerne til kamp mot det spanske folk, fordi den ikke ønsket en demokratisk regjering i Spanien. Mussolini krenket folkeforbundspakten ved å angripe og okkupere Etiopia. Sovet-Russland gikk inn for at folkeforbundet med større kraft skulle forsvare fredens sak mellom folkene, og at det skulle opptre aktivt overfor alle krigsbrandstiftere. Dette besvarte fascistene med å gå ut av folkeforbundet og starte en skremselsagitasjon mot bolsjevismen. I 21 år har det italienske folk levet under det fascistiske åk, og har måttet være vitne til at en karakterløs eventyrer og politisk fribytter ved hjelp av sine vebnede bander førte det mot avgrunnen. Nå er åket kastet, men en må beklage at fallet ikke hadde kraft nok til å ryste det av seg på et tidligere tidspunkt. Det blir historiens sak å felle en rettfærdig dom over dette folk. Dommen over musse er allerede falt. -----

Krigsreportasje. Vi har før pekt på at vår kritiske evne blir utviklet i denne tiden - vi har lært oss å lese mellom linjene og finne frem til fakta som nasipressen er blitt en ren mesterl å skjule under alle slags talemåter og forvrengninger. Men det hender at avisene ikke bare appellerer til vår kritiske vurderingsevne, men også til vår humoristiske sans. Således kan det ikke annet enn vekke latter når "regjeringsorganet" lørdag - etter en serie nederlag for tyskerne over hele østfronten som heller ikke de offisielle kommunikaer har formådd å skjule - serverer fasitten av meldingene med et overskrift: "Bolsjevikerne påføres stadig nye nederlag i storslaget". Vi minnes kjempeoverskriftene i hele den tysk-kontrollerte presse for to år siden, om at den endelige seier over bolsjevikerne var vunnet. Det gjensto bare en del opprensningsaksjoner. Fra vårt synspunkt er det ingen grunn til å beklage denne form for kyhetstjeneste. For dem som sogner til disse aviser

sa sannheten føles så meget bitrere.

Nyheterne 30. oktober 1943. Russland.

Russiske styrker på sydfronten har gått videre frem og erobret 150 bebodde strøk. De har avansert 35 km langs Det Asovske Hav det siste døgn, og inntatt byen Genisjesk som behersker veien østfra til Perikop. De står nå ca 40 km fra denne by. Russiske fly og artilleri angriper og baner vei foran det fremrykkende infanteri. I Krivoj Rog raser kampene fremdeles. Tyskerne søker å holde stillingen ved stadige motangrep, og har atter satt inn store reserver av tanks og infanteri. Motangrepene er slått tilbake, og russerne har rykket frem 5 - 8 km i syd og vestlig retning fra byen, idet de har bitt seg fast i malmleiene rundt byen. Det kjente militærkronikar Max Werner skriver at de russiske seire viser at det nå er slutt på den tyske militærmakt i Russland. Tyskerne har ikke lenger noen sammenhengende front - de må kjempe i flere atskilte avsnitt. I Leningrad avsnittet gjør russerne forberedelse til offensiv. I selve byen hersker det en helt ny stemning. Det er ikke lenger tale om planleggelse av byens forsvar, men om offensive tiltak. --- Tre maktskonferansen er avsluttet. Igår holdt Stalin en middag på Kreml til ære for Hull og Eden. Til stede var bl.a. Molotov og Vorosjilov og den britiske og amerikanske ambassadør. Middagen ble vellykket, og det ble holdt taler bl.a. for Montgomery, Roosevelt og statsminister Churchill. Fra amerikansk og britisk side ble det talt for de strålende russiske seire og fremgangen ved fronten i øst. --- Meldingene om enigheten på Moskva-konferansen har ført til politisk virksomhet i stor målestokk på Balkan. Ungarns to kamre har holdt møter og gitt en oversikt over landets stilling. I Bulgaria er det fattet beslutning om styrkelse av hjemmefronten.

Italia: Dagens kommunike fra Italia melder om fortsatt fremgang for den 5. og den 8. arme. Den 5. arme rykker nordover og har inntatt flere strategisk viktige høyder på veien mot Isvestia. Den 8. arme har også hatt fremgang. Inatt ble Genua bombet for annen gang på rad. Stålverker, jernverk, jernbanetomter og flyplasser i fler andre byer ble også angrepet. Det bemerkes at ingen tyske jagere gikk opp til forsvar mot noen av angrepene. 3 allierte fly gikk tapt. -- På Kreta er tyske flyplasser angrepet av fly fra Midt-Østen. Den kjente vitenskapsmann Croce oppholder seg i Neapel, og har derfra gitt uttrykk for at Italia hurtigst mulig måtte innføre demokratisk styre. Marskalk Badoglio og forhenverende utenriksminister Scorza samt representanter for de 6 store politiske partier som har sluttet seg til Badoglio er også kommet til Neapel.

Vestfronten. Britiske jager- og bombefly har igår angrepet dokkene i Cherbourg og en flyplass i nærheten av byen. De allierte fly møtte ingen motstand i luften. Ingen fly gikk tapt. Noon tyske fly floy igår over England og viste seg også over London området. To av dem ble skutt ned. Norge. Et norsk øget britisk krigsskip senket forrige søndag et tysk fartøy utenfor Bessaker i Trøndelag. Det britiske skip ble utsatt for angrep fra luften, og måtte forlates. Besetningen ble reddet av det norske fartøy som vendte uskadt tilbake til England. I Trøndelag mener man at 17 skip i kystfart Trondheim og Bodø er senket av de allierte siden transitten gjennom Sverige ble stoppet. Blandt disse skip er det berømte dampskip Skjerstad. --- Ved 16-tiden igår begynte tyskerne med massearrestasjoner i Trondheim. Ca 100 personer ble arrestert. De fleste av dem ble det satt håndjern på. Det er for det meste folk fra de tidligere arbeiderungdomslag. For to av fangene som det lyktes å flykte, ble det tatt gisler. --- Ifølge en London-melding er Aftenpostens forslag om nordmenn på tog og hurtigruter gjennomført, for såvidt som det på de tyske tog fra Trondhjem til Oslo og omvendt, kjøres en vogn med nordmenn som har fått pålegg om å være med toget. Meldingen er ubekreftet.

Nyheter 1 november 1943.

Russland. Russerne har stor fremgang mellom Dnjepr og Det Asovske Hav. Det meldes at de står bare 13 km. fra Perikop som behersker gjennomgangen til Krim. Det russiske artilleri bombarderer den siste jernbanelinjen som tyskerne kan bruke for å slippe vekk fra Krim. Det raser fremdeles hårde kamper i Krivoj Rog. --- Det er i eftermiddag sendt ut et kommunike fra tre maktskonferansen i Moskva. - Det er blitt tatt beslutninger som tar sikte på å for-

korste krigen. De 3 makter og Kina har undertegnet en erklæring som understreker betydningen av å oprette et nære samarbeide efter krigen. Denne avtale forutsetter at alle freidselskende folk skal ha adgang til å samarbeide til sikring av freden. Det skal opprettes en rådgivende kommite i London til opklaring av alle europeiske spørsmål. Et lignende råd opprettes for Italien, for Storbritannia, De Forenede Stater, Sovjetsamveldet og for Frankrike. Kommuniket understreker kravet om gjenopprettelse av demokratiet i Italien. Østerikes uavhengighet blir også oppstilt som et alliert krigsmål. Videre heter det at krigsforbryterne vil bli sendt tilbake til de land hvor de har begått sine forbrytelser og vil bli straffet i samsvar med disse lands lover.---

Italien. Fra Italien meddes at de allierte har rykket videre frem til tross for dårlig vær. Jernverk, jernbaneknutepunkter og flyplasser er blitt heftig bombardert, bl. a. jernbanecentra 24 km. inne i landet fra Montepesano.

Vestfronten. Britiske moskitoflyangrep mål i Vesttyskland inatt. Det blev påny rettet et heftig angrep mot Cherbourg og flyplassene utenfor byen. Ingen britiske fly gikk tapt. - Endel tyske fly forsøkte å trenge innover Østengland og Londonområdet inatt; de voldte liten skade på liv og eiendom. I tysk fly ble skutt ned.
